

Pirmininko Donaldo Tusko kalba Europos Parlamente apie paskiausią Europos Vadovų Tarybos susitikimą, įvykusį 2015 m. spalio 15 d.

Pirmininke, Europos Parlamento nariai,

prieš pasidalydamas informacija apie spalio 15 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimą ir tolesnius veiksmus, norėčiau pasakyti štai ką:

krizė arba, tiksliau, iššūkis, su kuriuo mes visi, kaip bendruomenė, kaip Europos Sąjunga, dabar susiduriame, yra galbūt didžiausias pastaraisiais dešimtmečiais patirtas iššūkis. Neabejoju, kad šis iššūkis gali pakeisti mūsų sukurtą Europos Sąjungą. Jis gali netgi sunaikinti tokius pasiekimus, kaip keliavimas be sienų tarp Šengeno šalių. O dar pavojingiau yra tai, kad jis gali sukelti struktūrinius Europos politinio kraštovaizdžio pokyčius. Ir tai nebus pokyčiai į gera. Tai tikrai nepaprasti laikai, kuriems reikia nepaprastų priemonių, nepaprasto pasiaukojimo ir nepaprasto solidarumo. Man, kaip Europos Vadovų Tarybos pirmininkui, ir, mano nuomone, daugumai mūsų svarbiausia yra užtikrinti mūsų valstybių narių ir mūsų Europos institucijų vienybę. Kartu šią krizę įveiksime. Priešingu atveju, alternatyvos įsivaizduoti nenoriu.

Nuo pat krizės pradžios akcentavau, kad svarbu saugoti mūsų išorės sienas. Dar nesusitarėme, kaip tai padaryti operatyviniu požiūriu, bet vadovai bent jau sutaria, kad mūsų prioritetas turi būti ES išorės sienų apsauga. Deja, padėtis dar blogės, kaip jau įspėjau paskutinį kartą kalbėdamas čia. Turiu omenyje, pavyzdžiui, naują pabėgėlių iš Aleppo ir Rusijos bombarduojamų Sirijos regionų bangą, dėl kurios atsirado daugiau kaip 100 000 naujų pabėgėlių.

Gerbiamieji nariai,

per paskiausią Europos Vadovų Tarybos susitikimą vadovai apdairiai pasveikino Europos Komisiją dėl darbo, atlikto susitarimo su Turkija dėl migracijos kontekste. Šiuo atžvilgiu norėčiau asmeniškai padėkoti pirmininko pavaduotojui F. Timmermansui, kuris intensyviai dirba prie techninių aspektų. Norėčiau dar kartą pabrėžti, kad susitarimas su Turkija turės prasmės tik tuo atveju, jeigu juo bus padedama sustabdyti migracijos srautus į Europą. Šis bendradarbiavimas nebus lengvas. Neturėtume įsivaizduoti, kad kuri nors trečioji valstybė, įskaitant Turkiją, vietoj mūsų apgins mūsų pačių sienas.

Antra, vadovai apžvelgė darbą, atliekamą tam, kad ne vėliau kaip lapkričio mėn. pabaigoje Graikijoje ir Italijoje visu pajėgumu pradėtų veikti vienuolika migrantų antplūdžio valdymo centrų. Šis terminas yra trumpas ir siekiant jo laikytis reikia daug sparčiau FRONTEX ir Europos prieglobsčio paramos biurui (EASO) suteikti personalo ir išteklių. Kol kas Europos agentūros neturi nė pusės joms reikalingų išteklių. Kalbant apie migrantų antplūdžio valdymo centrų vaidmenį, pradėjome atvirus debatus dėl to, kaip jie turėtų veikti. Darbas vis dar nebaigtas.

Trečia, išsamiai aptarėme, kaip apsaugoti mūsų sienas. Nedelsdami turime baigti šį niekam nereikalingą išorės sienų apsaugos šalininkų ir solidarumo bei atvirumo gynėjų ginčą. Reikia ir vieno, ir kito. Turime atkurti veiksmingą išorės sienų kontrolę, kad pradėtume valdyti padėtį prie savo sienų. Tai turėtų apimti mūsų sienų neteisėto kirtimo sustabdymą, visų prieglobsčio prašytojų registravimą ir tinkamos priėmimo infrastruktūros sukūrimą. Tai srauto savaime nesustabdys. Bet jis bus gerokai sumažintas. Šiuo atžvilgiu Europos Vadovų Taryba susitarė, kad FRONTEX dabartiniai įgaliojimai bus išplėsti. FRONTEX galės greičiau ir ryžtingiau vykdyti intervenciją pasienio krizių atvejais. Be to, jai teks vadovaujamas vaidmuo grąžinant neteisėtus migrantus. Kad tai būtų padaryta kuo greičiau, mums reikalinga Europos Parlamento pagalba. Tikslas yra aprūpinti FRONTEX priemonėmis, kurių jai reikia, kad visapusiškai apsaugotų Europos sienas. Norėčiau pagirti įspūdingą narių jau atliktą darbą, susijusį su FRONTEX ir EASO finansavimu.

Tuo pat metu turėsime dirbti, kad nustatytume, kaip toliau plėtoti vidaus solidarumą tarp valstybių narių. Pirmiausia reikia suteikti FRONTEX ir EASO visus jiems reikalingus išteklius ir įgyvendinti laikino perkėlimo Europos Sąjungoje mechanizmą siekiant palengvinti našta toms mūsų valstybėms narėms, kurios jaučia didžiausią spaudimą.

Gerbiamieji nariai,

ši krizė nėra susijusi vien su Sirijos pabėgėliais. Po dviejų savaičių sušauksiu Europos ir Afrikos vadovų aukščiausiojo lygio susitikimą, kuris įvyks Valetyje. Šiuo aukščiausiojo lygio susitikimu siekiame, pasitelkdami kolegų iš Afrikos pagalbą, sukurti tikrą Europos ir Afrikos partnerystę migracijos klausimais.

Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad norima sąžiningu ir subalansuotu būdu užtikrinti konkrečias operatyvines priemones, susijusias su veiksmingu grąžinimu ir readmisija, nusikaltėlių tinklų išardymu ir nelegalios migracijos prevencija, kartu dedant realias pastangas šalinti pagrindines priežastis ir remti Afrikos socialinę ir ekonominę plėtrą, taip pat priiimant įsipareigojimą dėl nuolatinių legalios migracijos galimybių.

Sieksime išnagrinėti galimybes plėtoti saugius ir tvarius priėmimo pajėgumus spaudimą patiriančiuose regionuose ir suteikti pabėgėliams bei jų šeimoms ilgalaikes perspektyvas ir tinkamas procedūras, be kita ko, suteikiant galimybę siekti išsilavinimo ir įsidarbinti, iki to laiko, kai grįžimas į jų kilmės šalį bus įmanomas.

Galiausiai paprašysime valstybių narių toliau prisidėti prie dedamų pastangų remti Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biurą, Pasaulio maisto programą ir kitas agentūras, taip pat remti ES regioninį patikos fondą, sukurtą reaguojant į krizę Sirijoje, ir ES patikos fondą Afrikai.

Gerbiamasis pirmininke, gerbiamieji nariai,

o, galiausiai, Didžiosios Britanijos klausimu: informavau vadovus apie pastaraisiais mėnesiais vykusias mano pareigūnų ir Jungtinės Karalystės parengiamąsias diskusijas. Palankiai įvertinome Ministro Pirmininko D. Camerono įsipareigojimą ne vėliau kaip lapkričio mėn. pradžioje raštu pateikti konkrečius Jungtinei Karalystei nerimą keliančius klausimus.

Ačiū.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press